

עין משפט
נר מצוה

כו:

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

מסורת הש"ס

א (מ"י פ"ה מה')
י"ט הל' ז' ו' ע"ש
א"ת ע"מ ק"ק ט"ק ח'
ב ב מ"י פ"ו מהל'ט
י"ט הל' ז' ע"מ ע"ש
נ"ג ע"ש ט"ע ע"ס פ"ט
ק"ט ע"מ א' פ"ט

חוספות ישנים

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

תוס' חד בקמאי

גינתו: ופסק הרב אלפס
כ"ו יוחנן בשתי אחיות
יבמות שנפלו לפני יבם
א. מה שהניח מותר
בראשונה אבל מהה
ראשונה אסור בשניה
ואקטינו לר"י דאמר מותר
בראשונה שיהא דתנן
ארבעה אחין שיהא תנן
שנאין ב' אחיות ומיהו
הנשואין את האחיות
הרי אלו חולצות ולא
מתייבמות ואמאי ליקום
חד מנייהו וחליצין לשניה
ומיהו ראשונה לכ"ו א"ר
ביבמה שהותרה ואמרה
ותחזור להיורה הראשון
א"ל ר"י אחיות איני יודע
מי שנאן כלומר זו אינה
משנה ולימא ליה כ"א
חולצת חרא וחולצת קמאי.
(לימאן) חולצת דעמא
הרי אלו קמאי ולימא ליה
דחליצין לראשונה ברישא
חולצת לבתחלה קמאי.
ולמאן גורו דלמא קדם
וחליצין לראשונה ברישא
ולא מתייבמת קמאי ולימא
הכא דין יבום כלל ולימא
ליה שפא ימות ואסור
לכטל שעות יבוסין. פירוש
וקבדא חליצה פסולה.
ר"י למיתה לא חייש
ולימא ליה דלא ידעינן די
פיל ברישא א"ה היינו
דקמאי אם קדמו וכנסו
ויצאו. כ"שמאן ראשון
אמרי' (ליה) טאן טרא ליה
אלא שני או אמרי' חבירי
אלא יבום אמרי' ראשון
ראשון ש"מ יבמי היינו
דקמאי אחיות איני יודע מי
שנאן:

ה'ית' ליה האי סברא והאמר
ר"ב ב"א יבמה ב'ו. "ממתני" הוה מני
למיפקד דבשדא תנן בפירקין
(לקמן דף ג'.) ב' אחין שנאלין ב' אחיות ומת אחד מהן ואח"כ מתה
אשתו של שני מהו זו אסורה עליו
עולמית הואיל ונאסרה עליו
אלא נימא להקשות דבשדא אמר רב
אוחו לשון עלמו שאמר ר' יוחנן
שכל יבמה שאין אי קורא כו' ועוד
נראה דמתני' לא הוה מני
לאקשוי דהתם הוא משום דכבר
נפטרה לשוק ומשום דמתה אשמו
אח"כ לא מחשב עוד וזוקקה (ס)
עדיין לחליצה אבל היכא דעדיין
זוקקה דלמחר לקמן (ג"ו ע"ס): א"ל
הבא זיקה דרבנן היא. פ"ח דרב
לעמיה דלמחר אין זיקה דע"ג
שנאן. כלומר זו אינה משנה:
ולמאן ליה מאי חוללוס חדא.
שניה: חוללוס דעמא. כל היכא
דמיתרמי חוללוס השניות: הרי אלו
משמע הנך תרמי דליירי בהו:
לראשונה ברישא. דהו לא משתריא
שנייה שלא נראית בשעת
נפילה: חוללוס

ז' ל' ג' שני שמתנה
שנייה יבם אלא שאלה
יבמות וי' קדמא אחיות

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

בעלת הגט עדיפא. פ"י שנעשה בה מעשה עדיף טפי מחזרתה
אבל ריבין פ"י בעלת הגט עדיפא דלחמיל (ו) בחליצה
ולכן יגמור בה חליצה ולפירושו לא היא עדיפא דהכא פירושו כההוא
דלוי מאמר עדיף או גט עדיף דבסמך ומיהו עדיפא משמע ק"מ
דהיינו קודמת דקאי לחייו מהן
קודמת דקאמר מעיקרא: ת"א שפע
ומודה ר"ג ב'ו. מדרבנן דשמעינן
לכו פרק ר"ג (לקמן דף ג. ע"ס) דיש גט
אחר גט ומאמר אחר הגט אין יכול
להביא ראייה לדלידה דיש גט אחר
גט אפי' עדיף קמא הגט גרוע
נתחיה לתפוס כמה שטייר הרשעון
אבל ר"ג דלית ליה דלין גט אחר גט
סבירא הוא דלוי עדיף גט ממאמר
או מאמר מנגן לא מהני הגרוע
לתפוס אחר קמא עדיף כמו שאין
מועיל גט אחר גט ומאמר אחר
מאמר: א' גט עדיף א' תיחיי
מאמר בתריה. א"ע"ג דאפילו אחר
חליצה קידושין מופקין היינו משום
דלוי קידושין דלוריינתא אבל ביבמה
דלא הוי מאמר אלא מדרבנן אין לו
להועיל אחר הגט אי גט עדיף א"ג
אומר ר"י דכריית' דמודה ר"ג קיימא
אמת' דפ' ר"ג (לקמן ד' ג.) דמוקמינן
לה כר"ע התם בגמ' (דף נ"ג.) ולא
מהני קידושין אחר חליצה ויהי' דלין
להס להועיל אחר הגט אי גט עדיף
דגט במקום חליצה קאי:

מסורת הש"ס
(א) נירפח רש"ל גיבורין.
(ב) לקמן ג"ו. (ג) נירפח
הראש' יהודה. (ד) לקמן ג'
ע"ש ק"א: ע"ש. (ה) ולעיל
כ"י. וי"ג. (ו) דף ג' ג'
(ז) ודברים ס"א. (ח) ס"א
ל"ט. ע"ו דמיש' למתא לא
מזו פ"ק דגרי' נבלתא חמי
ליבם ברישא משום דלא
מפקי' אדעמתייהו דמתי' דחיי'
וכי' כ"ל. (י) וטעות
הפסוק. (כ) ס"א ל"ג.
(ל) ע"ק לקמן כ"ט ע"ג.

תורה אור השלם

ו. כי ישבו אחים יחדו
ונתן אחד מהם את אן
ולא הורה אותם הבת
הצדעה לאיש דו יבמה
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ובמקום
דברים כ"ה

גליון הש"ס

כ"ב והאמר ר' בל אשה.
ע"י ע"ל כ' ע"ל תורה
ואחיה אשה ועל כ' ע"ג
תורה א"ת א"ת א"ת:
ש"א איני יודע כ' ש"א.
כ"ב לא ע"ל כ' ע"ל כ"ב
ע"ל ידן ע"ל כ' ע"ל:
תורה ידן ידן כ' ע"ל:
הוה כ"ב ל' ע"ל ידן ע"ל:
ממות כ' ע"ל תורה
מתה כ"ב ע"ל ידן ע"ל:
ק"ו ע"ל ע"ל ידן ע"ל:
יק"ל ע"ל ע"ל ידן ע"ל:
י"מ ע"ל ע"ל ע"ל:
ה"מ:

הגהות הב"ח

(א) ב' בעלת הגט עדיפא
(משום דלחמיל ס' ס'
בגדיהו) ת"מ' וי"ב
במסופת משום דלא
גרסינן ליה. (ב) שם
חוללת דעמא. וי"ב כ"ו
במגו' א': (ג) י"ב ד"ה
מתה וי"ב כ"ב כ"ב
נפולתה: (ד) ת"ב ע"ל
בעל י"ב עדיפא דלחמיל
בה בגדיהו ולכן יגמור
ה"ב: (ה) ד"ה וי"ב וי"ב
תחשוב עד זוקקה אבל
הבא דזוקקה עדיין
חוללת לא אבל מדרב
כ"ל: (ו) י"ה אחיות וי'
דחיי' למיתה שפ"ו משום
דלא מפקי' אדעמתייהו:

מוסף רש"י

שיש גט אחר מאמר.
מאמר לו וגט לו סבל את
הראשונה ואסור בקנינות
שניהו קמא נא. ומאמר
אחר גט. גט לו
ומאמר לו בעלת מאמר
נריבס גט שפ"ו הרי
היא כאשת אח שיש
לו בנים ואפי' דבדל
אחיות וקמא ר"ג. ובתור
הנשואין את האחיות
יפלו שתיין יחד לפני
החין. הרי אלו חולצות
ולא מתייבמות. משום
דמתייבמות וקמא ליה להאי
ותרייבמו וקמא ליה להאי.
ואי נפסי' חד ק"א פגע
בכתי' וקמא ידע' ידן.
דב"ה אשמו. וי"ב כ"ג.